

Motion till riksdagen

1989/90:Ub639

av Lola Björkquist m.fl. (fp, c)

Statistikerlinjen i Linköping

Motiv för omvandling av statistikerlinjen från lokal till allmän utbildningslinje.

Bristen på kunniga statistiker i landet är alltmer besvärande. Inom grundutbildningen i landet kommer idag endast ett fåtal studerande upp i 40 poäng statistik. Detta betyder att många befattningar inom företag och myndigheter inte kan besättas med kompetent personal. Naturligtvis påverkas även forskningen, liksom självklart forskarutbildningen i statistik, men även andra forskningsgrenar saknar möjlighet att rekrytera personal med nödvändiga kunskaper i statistik.

Flösten 1985 startade därför vid universitetet i Linköping en lokal statistikerlinje. 120 poäng. Därmed hade en brist i linjesystemet rättats till. Inom statistikerlinjens ram uppnår man ca 80 poängs statistik. Under tredje året finns möjlighet till specialisering, exempelvis mot ekonomiska och medicinska tillämpningar.

Arbetsmarknaden är mycket god för det fåtal statistikerutbildade som finns. För att få ett konkret underlag för detta påstående har under ett kvartal (mars–maj 1988) alla annonser efter statistiker som varit införda i Dagens Nyheter studerats. Sammanlagt bokfördes 40 tjänster. Ytterligare ett tecken på att arbetsmarknaden är god är att det är mycket lätt att erhålla förslag till examensarbeten. Eftersom t.ex. utvecklingen inom datatekniken möjliggör statistiska analyser även med data från administrativa system kan arbetsmarknaden förväntas öka betydligt framöver. Trots det relativt stora behov av utbildade statistiker som finns i regionen är det ingen tvekan om att arbetsmarknaden finns utspridd över stora delar av vårt land.

Statistikerutbildningen bör få en tydligare plats i vårt bildningssystem. Statistikerlinjen bör därför omvandlas från lokal till allmän utbildningslinje.

Kompetensen i statistik är i dag bred vid universitetet i Linköping. Förutom i ämnena statistik och matematisk statistik finns ett statistiskt engagemang inom yrkesmedicin, socialmedicin, medicinsk teknik och datalogi. Vidare finns ett samarbete med Statens Väg- och Trafikinstitut. Professuren med inriktning mot statistiska och metodiska frågor (TEMA-H) bör även kunna få stor betydelse för linjens forskningsanknytning.

Rekryteringen till linjens fem första årskurser har varit tillfredsställande. Trots detta finns en risk, eftersom utbildningen är relativt smal, att rekryteringsunderlaget i regionen kan svikta. En överföring av statistikerlinjen till

allmän utbildningslinje skulle därför innebära att informationen om linjen i ett nationellt perspektiv underlättas, vilket i sin tur bör leda till en även i framtiden god rekrytering.

Även rekrytering av lärare förstärks om statistikerlinjen blir allmän utbildningslinje.

Tidigare behandling av statistikerlinjen

UHÄ föreslår i sin anslagsframställning för 1988/89 att statistikerlinjen omvandlas från lokal till allmän utbildningslinje fr.o.m. 1988/89.

UHÄ grundar sin bedömning bl.a. på att behovet av statistikerlinjen är av riksintresse och så varaktigt att den bör omvandlas till allmän linje. Till detta kan fogas att rekryteringen av både lärare och studenter sannolikt förbättras avsevärt i och med att linjen får status av en allmän utbildningslinje. Linjen föreslås finansierad genom att motsvarande lokala linje avvecklas.

Av prop. 1987/88:100 framgår att regeringen (januari 1988) inte var beredd att omvandla statistikerlinjen till allmän linje innan ytterligare erfarenheter erhållits i samband med att den första studerandegruppen avslutat utbildningen.

Utbildnings- och forskningsnämnden för det filosofiska verksamhetsområdet vid universitetet i Linköping genomförde under sommaren och början av hösten 1988 en utvärdering av statistikerlinjen, som visar på positiva resultat. Utvärderingen överlämnades till utbildningsdepartementet vid en uppvaktning i oktober 1988 samt översändes till UHÄ för kännedom.

I sin anslagsframställning för 1990/91–1992/93 upprepar UHÄ med hög prioritet förslaget om att statistikerlinjen omvandlas från lokal till allmän utbildningslinje.

I årets budgetproposition kommenterar inte föredragande statsråd statistikerlinjen utan för i stället en principiell diskussion om linjestrukturen, bl.a. inom AES-området. Ett inrättande av statistikerlinjen ligger väl i linje med vad statsrådet där framför genom att:

1. Studierna på statistikerlinjen organiserats på ett sådant sätt att utbildningen ger en ökad fördjupning (80 poäng), förmåga till och vana vid självständigt arbete samt beredskap för att ta emot och bearbeta ny kunskap.

2. Förstärkning av ämnet statistik av rent inomvetenskapliga skäl. Detta beror på att statistik har karaktären av ett "service"-ämne, dvs. ämnet förekommer ofta tillsammans med andra ämnen inom flera utbildningslinjer, t.ex. ekonomlinjen, utan att det utgör huvudämnet på respektive linje. Detta innebär att de flesta studenter inom dessa linjer inte uppnår mer än 20 poäng i statistik. Situationen var likartad för 1977 års högskolereform. För statistikämnet innebar detta, innan statistikerlinjen inrättades, att även möjligheterna att läsa 60 poäng eller mer i ämnet var ytterst begränsade.

En omvandling, mot bakgrund av ovanstående motiveringar, av statistikerlinjen från lokal till allmän utbildningslinje skulle ytterligare befästa linjens ställning. Den bör inrättas fr.o.m. 1 juli 1990. Linjen finansieras genom att motsvarande lokala linje avvecklas.

Hemställan

Mot. 1989/90

Ub639

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen beslutar att statistikerlinjen vid universitetet i Linköping inrättas fr.o.m. den 1 juli 1990 som allmän utbildningslinje samt att linjen finansieras genom att motsvarande lokala linje avvecklas.

Stockholm den 25 januari 1990

Lola Björkquist (fp)

Roland Larsson (c)

Karl-Göran Biörsmark (fp)

Hugo Andersson (c)